

Gamle Drammensvei fra Sandvika til Høvikveien

Kulturminnene som blir presentert på kommunens hjemmesider i 2004 dreier seg om veier. Folk har til alle tider foretatt ferder over kortere eller lengre strekninger, over jorder og fjell, gjennom skoger, over vann, til fots, på hesterygg og i kjøretøy og fartøy av alle slag. Spor etter ferdsele finner vi på kryss og tvers i kommunen.

Gamle Drammensvei er en del av Kongeveien mellom Oslo og Kongsberg fra 1665. Ettersom det var trafikk til sølvgruvene, kalles også veien for Sølvveien. Sølvfunnene i Kongsberg ble gjort i 1623 og gjorde det nødvendig med kjørevei til Hokksund og senere frem til Bragernes (Drammen). Derfra ble sølvet skipet videre til København. Den opprinnelige veien var en av de første ingeniørkonstruerte veier i Norge og er av stor kulturhistorisk verdi. I Bærum går veien fra Slepden til Lysaker, og i denne måneden tar vi for oss veien fra Sandvika til Høvikveien.

Fra vest og inn til Christiania gikk veien fra Slepden, over Jong til Elias Smithsvei, over Løkke bro, under dagens jernbane (Willy Greiners vei), gjennom gågata (Rådmann Halmrasts vei) og ut til Sandviksveien. Selv om veien har fått mange nye navn, er selve veifaret intakt selv etter mer enn 300 år. I Sandviksveien går veien forbi Malmskrivergården hvor malmen kom med båt fra Sørlandet og ble fraktet til Bærums Verk (se månedens kulturminne for februar 2004). Langs strekningen kan man se at flere av bygningene er preget av sveitserstilen og er bygget ut før og etter 1900-tallet. Sveitserstilen er karakteristisk med store takflater, ofte fremskutt midtparti med altan/veranda, høye krysspostvinduer og stående panel. Utsmykking og utskjæringer i konstruksjon og detaljer er ofte vanlig å se. Typisk for utbyggingen av slik villabebyggelse er ofte den litt dominerende plassering på tomtene, gjerne på tomtens høyeste punkt, med romslige tomter og hageanlegg rundt seg.

Lokalt tidfestes Drammensveien gjennom Bærum allerede til 1664. En tidligere hofftjener søkte i 1664 om å få ha skysstasjon med skjenkerett "ved den gamle Vey gjennem Sandvigen". Vi vet ikke hvilken skysstasjon dette var, men Sandviksveien 155, Sandvika gjestgiveri, Geita, var tidligere skysstasjon. Denne ble nedlagt i 1874 da jernbanen kom og gjenåpnet i 1925 som Sandvikens hotell. I de senere årene kjenner vi bygningen mest som Bærum kunstforening.

Flere ganger ble det gjort oppmålinger for å sette opp milesteiner eller merker. Utgangspunktet for oppmålingene var det Gamle Raadhuset i Christiania, som ennå står øverst i Rådhusgaten ved Christiania Torg. I dag er Gamle Raadhus mest kjent for god servering, spesielt lutefiskmiddagene rundt juletid. Mellom Blommenholm og Ramstad, ved Gamle Drammensvei 160, kan vi se en av disse milesteinene; 1 Mil fra Christiania.

Christian Homan (1867-1933) kjøpte deler av Blommenholm gård i 1903 og utparsellerte tomter til villabebyggelse. Han var dessuten en pådriver for at Blommenholm skulle få egen stasjon på Vestbanens rutenett. Blommenholm stasjon åpnet i 1910. Homan selv bygde "Tomtebakken" i Gamle Drammensvei 185 i 1905 som han eide til 1918. Han var kjent for å ha forskjellige hagetomter og nisser i hagen.

Kilder:

Jacob Jacobsen 1998: Rigesti - Kongevei - Motorvei

Finn Lønnå og Karl Nilsen 1986: Langs Kongevei og gammel Drammensvei i Asker og Bærum

Rolf N. Nettum 1997: Det Sandvika som forsvant

Kultursti i Sandvika: Bærum kommune, Natur-og idrettsforvaltningen, Kulturvern

Ada Lene Scheffler